

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Retoryka w praktyce		8.0.13842	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Teorii Literatury i Krytyki Artystycznej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Sztuka kreatywnego pisanie	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Magdalena Horodecka, profesor uczelni; dr Monika Żółkoś; dr hab. Feliks Tomaszewski, profesor uczelni; dr Anna Filipowicz, profesor uczelni; dr hab. Maciej Michalski, profesor uczelni; dr Maciej Dajnowski; dr Artur Nowaczewski; dr hab. Mariusz Kraska, profesor uczelni; dr Martyna Wielewska-Baka; dr Katarzyna Szalewska, profesor uczelni; prof. dr hab. Zbigniew Majchrowski			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Ćw. audytoryjne		30 godzin - udział w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - samodzielna lektura literatury przedmiotu;	
zajęcia w sali dydaktycznej		15 godzin - samodzielne ćwiczenia retoryczne.	
Liczba godzin		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Ćw. audytoryjne: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2024/2025 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Dyskusja		Zaliczenie na ocenę	
- Praca w grupach		Formy zaliczenia	
- Ćwiczenia dykcyjne.		ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
Prezentacje retoryczne na wybrane tematy.		Podstawowe kryteria oceny	
Debaty oksfordzkie.		Student uzyskuje zaliczenie na ocenę na podstawie:	
		<ul style="list-style-type: none"> • wykonania zadań cząstkowych – 50%; • aktywności na zajęciach – 50%. 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
zakładany efekt uczenia się	cząstkowe prace pisemne	czynny udział w zajęciach (dyskusja)	
		Wiedza	
K_W06	+	+	
		Umiejętności	
K_U08		+	
K_U10	+	+	
		Kompetencje społeczne	
K_K05	+	+	
K_K06		+	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak

B. Wymagania wstępne

Podstawowe umiejętności poprawnego wystawiania się oraz logicznego myślenia.

Cele kształcenia

Celem zajęć jest wprowadzenie studenta w podstawowe zagadnienia dotyczące dyskursu publicznego i retoryki. Istotnym celem kursu jest też warsztatowa praca nad umiejętnością zabierania głosu w trybie autoprezentacji lub debaty. Celem przedmiotu będzie trening dykcji oraz zapoznanie studentów z wachlarzem chwytów retorycznych. Poddamy także refleksji trafne i nietrafne / nieetyczne sposoby argumentacji, które przydatne są w perswazji i rozpoznawaniu form manipulacji językowej.

Treści programowe

1. warsztaty dykcyjne
2. sztuka autoprezentacji
3. repertuar chwytów retorycznych, także w ujęciu historycznym (od Arystotela do współczesności)
4. reguły i normy debaty publicznej oraz jej społeczne i kulturowe funkcje
5. teoria i praktyka debat oksfordzkich
6. współczesne programy publicystyczne oparte na formule debaty ("Godzina Komentatorów" Radio TOK FM, "Łoża prasowa" TVN24 i in.)
7. TedTalk jako forma przemówienia - teoria i praktyka

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):**

- Arystoteles, Retoryka, w: tegoż, Poetyka, przeł. H.Podbielski, Warszawa 1988.
- T.G.Ash, Wolne słowo. Dziesięć zasad dla połączonego świata, tłum. M.Godyń, F.Godyń, Kraków 2018.
- A.Budzyńska-Data, Retoryka debaty. Polskie wielkie debaty przedwyborcze 1995-2010, Warszawa 2015.
- M.Głowiński, Zła mowa. Jak nie dać się propagandzie, Warszawa 2016.
- A.Kampka, Debata publiczna. Zmiany społecznych norm komunikacji, Warszawa 2014.
- V.Klemperer, LTI. Notatnik filologa, przeł. J. Zychowicz, Kraków 1983.
- M.Kochan, Pojedynek na słowa. Techniki erystyczne w publicznych sporach, Kraków 2012.
- N.Lubik-Reczek, Debaty oksfordzkie jako narzędzie wspierania edukacji, w: Uwarunkowania i mechanizmy partycypacji politycznej, pod red. M. Rachwała, Poznań 2017.
- R.Pankowski, A.Pawlicki, Z.A.Pełczyński, P.Radwan-Rohrenscheff, W teatrze debaty oksfordzkiej. Przewodnik debatancki Szkoły Liderów, Warszawa 2012.
- J.Pleszczyński, Epistemologia komunikacji medialnej. Perspektywa ewolucyjna, Lublin 2013.
- Retoryka i jej dziennikarsko-medialne zastosowania, pod red. M.Worsowicz, Łódź 2016.
- Retoryka w praktyce medialnej, red. A.Kwiatkowska, M. Szyber, Warszawa 2017.
- Rytualny chaos. Studium dyskursu publicznego, red. M.Czyżewski, S.Kowalski, A.Piotrowski, Warszawa 2010.
- A.Schopenhauer, Erystyka czyli sztuka prowadzenia sporów, przeł. B. i Ł.Konorscy, Warszawa 1983.
- S. Staszic, Prestrogi dla Polski, Wrocław 2008 (lub inne wydania).
- K. Szymanek, Sztuka argumentacji. Słownik terminologiczny, Warszawa 2004.
- J.Ziomek, Retoryka opisowa, Wrocław 1990.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:

- A.Budzyńska-Data, J.Kwosek, Erystyka czyli sztuka prowadzenia sporów. Komentarze do Schopenhauera, Warszawa 2009.
- Gabinet luster. O kształtowaniu samowiedzy Polaków w dyskursie publicznym, red. A.Giza, Warszawa 2013.
- R.Keyes, Czas post-prawdy. Nieszczerość i oszustwa w codziennym życiu, przeł. P.Tomanek, Warszawa 2017.
- M.Kochan, Sztuka debaty, Gdańsk 2014.
- W.Marciszewski, Sztuka dyskusowania, Warszawa 1994.
- A.Szurek, Retoryka mediów elektronicznych. Wątpliwości i perspektywy, w: Retoryka klasyczna i retoryka współczesna. Pola i perspektywy badań, red. C.Mielczarski, Warszawa 2017.
- M.Worsowicz, O "duchu stosowności". Teoria retoryczna a współczesna praktyka medialna, Łódź 2013.

B. Literatura uzupełniająca:

- F.Fernández-Armesto, Historia prawdy, przeł. J.Ruszkowski, Poznań 1999.
- A.Kampka, Perswazja w języku polityki, Warszawa 2009.
- G.Lakoff, Nie myśl o słoniu! Jak język kształtuje politykę, przeł. A.E.Nita i J.Wasilewski, Warszawa 2011.
- Ch.Perelman, Imperium retoryki. Retoryka i argumentacja, przeł. M.Chomicz, Warszawa 2002.
- Retoryka wizerunku medialnego, red. A.Budzyńska-Data, A.Kampka, K.Molek-Kozakowska, Warszawa 2016.
- M.Rusinek, A.Załaźńska, Retoryka codzienna. Poradnik nie tylko językowy, Warszawa 2010.
- Styl, dyskurs, media, pod red. B.Bogołębskiej i M.Worsowicz, Łódź 2010.
- J.Wasilewski, A.Skibiński, Prowadzeni słowami. Retoryka motywacji w komunikacji publicznej, Warszawa 2008.

Kierunkowe efekty uczenia się K_W06 K_U08; K_U10 K_K05; K_K06	Wiedza Student: zna i rozumie w stopniu zaawansowanym ważne językowe formy perswazyjne i konwencje retoryczne oraz ich znaczenie dla współczesnej kultury literackiej i samodzielnego udziału w życiu kulturalnym, w tym dla tworzenia wypowiedzi ustnych i pismnych, udziału w debacie publicznej, działalności organizacyjnej i przedsiębiorczości (K_W06).
	Umiejętności Student potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • tworzyć merytoryczną argumentację w polemikach i debatach z wykorzystaniem klasycznych i współczesnych konwencji retorycznych i form perswazyjnych (K_U08); • popularyzować literaturę i kulturę artystyczną oraz wiedzę o nich w różnych formach retorycznych, adekwatnych dla zróżnicowanych mediów, tradycyjnych i nowoczesnych (K_U10).
	Kompetencje społeczne (postawy) Student jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> • pogłębiania refleksji etycznej, szczególnie w wymiarze etyki komunikacji i perswazji, w mowie i piśmie, w odniesieniu do aktywności badawczej, artystycznej, organizacyjnej i w kontekście współczesnych realiów kulturowych i społecznych (K_K05); • podejmowania partnerskiego dialogu z przedstawicielami odmiennych stanowisk światopoglądowych, postaw artystycznych, kręgów kulturowych z wykorzystaniem form perswazyjnych i zachowaniem imperatywów etycznych właściwych klasycznej postawie retorycznej (K_K06).
Kontakt magdalena.horodecka@ug.edu.pl	